

rige Europeesen, item Maleyers en Javanen, 't zij na herwaarts of naar Jaffanapatnam, bij de eerste occasie die zig daartoe maar op doen zal, te verzenden, mitsgaders de sipays aldaar af te danken.

Fol. 1094r-v.

(Het antwoord van de gouverneur-generaal op de brief aan hem van de nawab van Arkadu Mamoed Ali Chan aangaande zijn pretenties op de parelbanken [fol. 1095] is in afschrift te vinden in het geheime uitgaande briefboek onder 23 mei 1766. Eigenlijk zouden de met de 't Huis te Bijweg en Nieuw Nieuwerkerk via Ceylon ontvangen brieven van 15 april, 24 juli, 14 en 15 oktober 1766 behandeld moeten worden. Maar deze zijn zo lang dat zelfs, als daaruit het voornaamste wordt gekozen, de behandeling van de beschrijving van Coromandel te lang zou worden en de herhalingen daarin zouden gaan vervelen. [fol. 1096] Immers, deze brieven en de bijgevoegde resoluties zijn al via Ceylon verzonden. Daarnaast wordt verwezen. Alleen vermeldt men dat met de brief van 24 juli 1766, die met 't Huis te Bijweg werd ontvangen, de hoofdboeken over 1764/65 mee zijn gekomen. Daaruit bleek dat de uitgaven van Coromandel weliswaar met f 83.489 zijn verminderd en slechts f 503.184 hebben bedragen. Maar de inkomsten op de handelswaren bedroegen slechts f 568.768 en de overige inkomsten maar f 49.170. Samen bedragen ze f 112.616 minder dan het voorafgaande jaar. Het negatieve saldo in 1764/65 bedraagt f 29.127¹⁶ [fol. 1097] Dit is toe te schrijven aan de verslechterende omstandigheden ter plaatse en de voortdurende oorlogen tussen de inlandse vorsten, waarin de Engelsen zich mengen. Zij zijn niet alleen doende zich in hun nieuw verkregen provinciën in het noorden, namelijk Srikakulam, Ragiema Hindrawaran, Eluru en Kondapalli te vestigen, maar breiden hun macht daar uit en maken zich langzamerhand meester van de inkomsten daar. Daartegen verzet zich in Golconda de suba, of onderkoning, vanwege de Mogol Nizam Ali Han. Hem zijn de ogen geopend en hij is met een deel van zijn leger niet ver van Machilipatam doorgedrongen, terwijl het gros van het leger spoedig zal volgen. Zo is het veeleer maar te hopen, doch onwaarschijnlijk dat de ongeregelde heden aan deze kust spoedig ophouden en dat de afzet van goederen, zowel als de inkoop hun vorige bloei zullen hervinden. Men hoopt dat dat zal gebeuren.

CEYLON

[fol. 1098] In de generale missiven van 8 april en 21 oktober en in de brief van 6 november 1766 is beloofd om nadere bijzonderheden te zullen berichten. Voor de gewone en geheime bevelen aangaande Ceylon wordt verwezen naar de daarheen reeds verzonden geheime brieven en naar de resoluties van 10 november 1766 in antwoord op de brief uit Ceylon van 21 juni. [fol. 1099] De laatsten gaan niet alleen over het tweeledige verzoek van de gezanten van de koning die Colombo bezochten, maar ook over de beweegredenen van het bestuur. Men besloot om nadere informatie te vragen om te kunnen beoordelen in hoeverre de verwerving van de kaneel daardoor zou worden bevorderd. In de brief van 13 mei 1766 is aan gouverneur Iman Willem Falck bevolen om geen enkele inbreuk op het verdrag met Kandy toe te staan, maar er zichzelf ook stipt aan te houden. Dit is de beste manier om de vrede te bewaren. [fol. 1100] In Madurai hebben de machtige concurrenten van de Compagnie de overhand onder het voorwendsel dat ze bondgenoten en helpers van de vorst Mahomet Dilly Chan zijn. Volgens de geheime brieven van 13 en 29 april 1766, een kort speciaal bericht uit Tuticorin en de gewone brief van 25 januari 1766 zijn er tekenen die op oorlog wijzen. Naast de opdrachten in de geheime brief van 29 juli 1766 is het bestuur hoofdzakelijk aanbevolen om bij het dreigen van gevaar op de vestigingen en goederen van de Compagnie op de kust van Madurai te letten. Maar er is weinig hoop dat alle onweersbuien zullen overwaaien en de lang gewenste rust zal weerkeren. De vaart op de Maldiven [fol. 1101] wordt volgens de brief van 13 mei jaarlijks minder. De oorzaak is deels de al te lage

16 De samenhang tussen deze cijfers is onduidelijk.